

Projekt METEOR

(Methodologies for Teamworking
in Eco-Outwards Research)

dr Jan Bazyli Klakla, dr Martyna Gliniecka,
CASE Centrum Analiz Społeczno-Ekonomicznych

- **Jakie są główne założenia projektu? Krótka 2-3 zdaniowa informacja o projekcie**

METEOR to projekt poświęcony rozwijaniu kompetencji przekrojowych (transversal skills) wśród doktorantów i młodych badaczy, ze szczególnym naciskiem na umiejętności pracy zespołowej, współpracy międzysektorowej i tworzenia projektów o realnym wpływie społecznym. Inicjatywa zakłada m.in. letnie szkoły, programy mentoringowe oraz wspólne opracowywanie innowacyjnych propozycji badawczo-wdrożeniowych, odpowiadających na wyzwania zrównoważonego rozwoju.

- **Za jakie działania odpowiada/odpowiadają partner PL/Partnerzy PL?**

Polski partner – CASE – pełni rolę koordynatora całego projektu i odpowiada za wszelkie kwestie, zarówno merytoryczne, jak i administracyjne czy finansowe. CASE bierze też udział w częściach projektu, które wykonują wszyscy partnerzy: części badawczej i treningowej. Przewodzi również pracom nad jednym z kluczowych zasobów szkoleniowych (dot. oceny propozycji projektowych) oraz wspiera działania komunikacyjne i uczestniczy w formułowaniu politycznych rekomendacji dotyczących szkolenia doktorantów w Europie.

- **Czy koordynacja projektem ułatwia jego napisanie? Czy warto być koordynatorem?**

Warto koordynować projekty w ramach HE po doświadczeniu bycia partnerem w konsorcjum. Dopiero znając elementy zwycięskiego wniosku, a także procesy budżetowania i wdrażania projektów, można się świadomie zdecydować na koordynację. W CASE stosujemy metodę pisanego wniosku przez nas jako koordynatorów, z udziałem liderów Work Package’u w doprecyzowaniu danego WP i dzieleniu zadań, i feedbackiem od reszty partnerów na gotowym pierwszym drafcie. Poświęcamy też czas na indywidualne ustalenia działań z liderami WPs, a także spotkaniami całego konsorcjum w sprawach newralgicznych. Koordynacja projektu uczy ogromnej odpowiedzialności i cierpliwości we współpracy z różnymi osobami, administracjami i różnym kontekstem politycznym czy społecznym w nauce.

- **W jaki sposób zbudowane zostało konsorcjum?**

- **Jaki jest najlepszy sposób na nawiązanie współpracy w ramach projektów PR UE**

Budowa konsorcjum METEOR była efektem długotrwałego procesu rozwijania relacji między partnerami, które w większości przypadków zaczęły się na długo przed samą koncepcją tego projektu. Kluczową rolę odegrały wcześniejsze doświadczenia we wspólnych działaniach – w naszym przypadku zaczęło się od udziału w innym projekcie Horyzontu, w którym pełniliśmy funkcję lidera jednego z pakietów roboczych. To właśnie tam poznaliśmy Petera Graya – pomysłodawcę METEOR – który zasiadał w Radzie Doradczej tamtego przedsięwzięcia. Nasza współpraca układała się bardzo dobrze, a jakość naszej pracy została zauważona i doceniona, co z czasem przełożyło się na zaproszenie do nowego projektu, już w roli koordynatora.

To pokazuje, że budowanie konsorcjum nie polega na przypadkowym doborze organizacji, ale raczej na rozwijaniu zaufania i sprawdzonej współpracy w różnych układach – jako partnerzy, liderzy WP, a z czasem również jako koordynatorzy. METEOR opiera się na zespole instytucji, które już wcześniej pracowały razem w różnych konfiguracjach i mają wspólne doświadczenia, co bardzo ułatwia komunikację i podejmowanie decyzji w nowym kontekście.

Z perspektywy naszej ścieżki mogę powiedzieć, że najlepszym sposobem na zaangażowanie się w projekty Horyzontu jest rozpoczęcie od roli partnera, następnie

stopniowe przejmowanie większej odpowiedzialności – na przykład za prowadzenie pakietu roboczego – aż po moment, kiedy naturalnym krokiem staje się koordynacja całego projektu. To wymaga czasu, cierpliwości i konsekwencji, ale pozwala budować trwałe relacje i rozwijać wiarygodność w oczach potencjalnych liderów i partnerów.

Nie mniej ważna jest odwaga – w pewnym momencie warto zrobić krok do przodu i wziąć na siebie większą odpowiedzialność. Zawsze wiąże się to z ryzykiem, ale też daje realny wpływ na kształt projektu i jego strategiczne cele.

- **Co było największym wyzwaniem?**

Nasz projekt to *Coordination and Support Action*, więc wiele jest tutaj działań wdrożeniowych, w tym szkolenia stacjonarne dla doktorantów. Musieliśmy zaplanować działania implementacyjne z doktorantami na 3 lata do przodu, co stanowiło znaczną trudność w planowaniu funduszy (np. kosztów podróży czy noclegów w 2027 roku). Budżetowanie ułatwia ryczałtowy typ rozliczeń: lump-sum – mamy w nim więcej elastyczności na przesuwanie kwot między kategoriami. Dużo należy w nich polegać na rozsadzie i samodzielności partnerów - wiedząc, że nie otrzymamy dodatkowych środków. Dlatego warto współpracować z partnerami z jakimkolwiek doświadczeniem w projektach europejskich – jeśli nie w Horyzoncie, to np. w mniejszych programach jak Erasmus+.

Dużym wyzwaniem – zarówno na etapie pisania wniosku, jak i w trakcie realizacji projektu – jest też konieczność pogodzenia bardzo różnych perspektyw, potrzeb i stylów pracy partnerów. Pisanie projektu tego typu, jak również jego koordynacja, wymaga w co najmniej równym stopniu kompetencji komunikacyjnych, co umiejętności badawczych – a czasem wręcz bardziej tych pierwszych. Kluczowe jest to, jak się komunikuje, jak prowadzi się rozmowę z partnerami, kiedy warto postawić na elastyczność, a kiedy podjąć decyzję bardziej stanowczo i samodzielnie.

Prowadzenie tak dużego i zróżnicowanego konsorcjum – z udziałem instytucji z różnych krajów, o odmiennych doświadczeniach i priorytetach – wymaga ciągłego dbania o równowagę i dobre relacje. Utrzymanie zaangażowania, poczucia sensu i entuzjazmu wśród partnerów przez cały czas trwania projektu to duże wyzwanie, ale też absolutnie kluczowy warunek jego powodzenia.

- **Jaka będzie największa wartość dodana Państwa projektu?**

Nasz projekt ma na celu zaproponowanie działań, które wzmocnią edukację doktorską w Europie. W ostatnich latach widzimy ogromne kryzysy w akademii – prekariat doktorantów, mało wartościowe programy studiów, brak perspektyw doktorantów na rynku pracy, brak powiązania edukacji doktorskiej z działaniami społecznymi czy biznesowymi. Projekt METEOR ma za zadanie zwrócić uwagę na umiejętności przekrojowe – przydatne doktorantom zarówno w akademii, jak i poza nią – aby ich czas poświęcony w trakcie szkolenia doktorskiego przekładał się na realne kompetencje przydatne w kolejnych latach. Zależy nam także na wzmocnieniu kwestii zrównoważonego rozwoju w edukacji doktorskiej – aby projekty doktorantów miały znaczenie dla społeczeństwa, a nie stanowiły sztukę dla sztuki.

- **Czy przeciętny Kowalski może odczuć wpływ projektu dla siebie?**

- **Co stanie się dalej z projektem po jego zakończeniu?**

W Polsce rozwój młodych naukowców jest często zablokowany przez ograniczone wakaty na uczelniach, brak finansowania ośrodków badawczych, czy niechęć pracodawców

spoza sektora nauki do zatrudniania doktorantów. Chcemy, aby każdy człowiek szanował pracę doktorantów, widział przełożenie ich projektów na realne życie obywateli i wierzył w sens tworzenia i rozwijania nauki w Polsce.

W ramach projektu METEOR powstanie autorski pilotażowy program szkoleniowy dla doktorantów, rozwijający ich umiejętności przekrojowe. Uczelnie zrzeszone w projekcie planują wdrożyć go w swoich programach doktorskich. My jako CASE jesteśmy jednostką badawczą i think tankiem, więc chcemy zobaczyć wpływ naszych analiz i wniosków na politykę publiczną. Zarówno my jak i inni partnerzy planujemy dzielenie się wynikami projektu i rekomendacjami z decydentami (ministerstwami, uczelniami, szkołami dokorskimi).

- **Czy zamierzacie kontynuować sięganie po granty z UE i wykorzystywać wsparcie KPK?**

Zdecydowanie tak – planujemy nadal aktywnie uczestniczyć w programach Unii Europejskiej i z całą pewnością będziemy korzystać ze wsparcia Krajowego Punktu Kontaktowego. Już w najbliższym rozdaniu Horyzontu Europa jesteśmy zaangażowani w trzy konsorcja w ramach klastra 2, z czego jeden projekt będzie przez nas koordynowany. Co więcej, jeden z projektów, w który wchodzimy jako partnerzy, wywodzi się bezpośrednio z doświadczeń projektu METEOR i angażuje kilku członków obecnego konsorcjum, co pokazuje, jak bardzo te współprace mogą mieć efekt kumulacyjny.

Mamy poczucie, że gdy raz uda się dobrze wejść w ten europejski ekosystem – wziąć na siebie odpowiedzialność i dowieść konkretne rezultaty – to kolejne propozycje współpracy przychodzą w sposób naturalny.

Z całą pewnością zamierzamy także skorzystać z oferty KPK w zakresie wsparcia przygotowania nowych wniosków projektowych, szczególnie z programów umożliwiających uzyskanie zewnętrznych recenzji aplikacji przed ich złożeniem. Tego rodzaju konsultacje są dla nas cennym źródłem informacji zwrotnej i realnie podnoszą jakość składanych propozycji.